

LAUSUNTO

Helsinki 15.2.2018

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

Viite: Sosiaali- ja terveysvaliokunta perjantai 16.02.2018 klo 10:00 / HE 149/2017 vp / Lausuntopyyntö

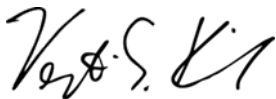
Asia: HE 149/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystaloudellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on 224 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäsenenä 70 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Liitteenä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n lausunto yllä mainitusta asiasta.

Lisätietoja: erityisasiantuntija Kirsi Väättä, 040 839 7913, kirsi.vaatamoinen@soste.fi

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas pääsihteeri
Lausunto

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

SOSTE kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto edellä mainitusta asiasta.

SOSTE pitää välttämättöminä sopimukseen kirjattuja EU-tason ja kansallisia varauksia koskien sosiaali- ja terveyspalveluja, koulutusta, vesivarojen käyttöä, rahapelitoimintaa sekä alkoholin jakelua. Varaumat ovat kansallisesti erityisen tärkeitä sosiaali- ja terveyspalveluissa, varsinkin nyt kun sote-uudistuksilla ollaan pyrkimässä entistä monimuotoisempaan palvelujärjestelmään. Suomen edun mukaista on säilyttää mahdollisimman suuri kansainvälinen vapaus sote-palvelujärjestelmää kehitettäessä. On tärkeää, että sosiaali- ja terveyspalvelut jäävät sopimuksen ulkopuolelle riippumatta niiden järjestämis-, rahoittamis- ja tuottamistavasta.

SOSTE pitää tärkeänä sopimusta hyväksyttäessä varmistaa, että sopimus antaa edelleen mahdollisuuden ylläpitää korkeaa terveyden- turvallisuuden-, kuluttajan-, työ- ja ympäristösuojelun tasoa Suomessa ja EU:ssa sekä kehittää tätä. Suomen tulee säilyttää julkisissa palveluissa Suomen lainsäädännön muuttamismahdollisuus tulevaisuudessa. Hallituksen esityksestä käy ilmi, että sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluille on sopimukseen sisällytetty Suomen osalta laajoja politiikkajoustavuuden turvaavia rajoituksia. Tämän lisäksi sopimuksen osapuolten yhteisessä tulkitsevassa välineessä vahvistetaan valtioiden oikeus – kaikilla hallintotasoilla – tarjota ja tukea julkisia palveluja. Siinä selvennetään myös, että sopimus ei estä hallituksia sääntelemästä näitä palveluja. Sopimus ei myöskään vaadi yksityistämään näitä palveluja tai estä julkisten palveluiden soveltamisalan laajentamista tulevaisuudessa tai julkista tahoja palauttamasta niitä palveluja, jotka ovat aiemmin yksityistetty tai kilpailutettu, takaisin julkisen tahon tuotantoon. Nämä ovat erittäin merkityksellisiä tekijöitä sopimuksen soveltamisessa ja eduskunnan tulisi erikseen hyväksyä myös tulkitseva väline.

Ottaen huomioon sen, että Belgian hallitus on pyytänyt EU-tuomioistuimelta lausuntoa investointituomioistuimen yhteensopivuudesta EU-oikeuden kanssa ja päätöksestä riippuen sopimus voi tulla uudelleen neuvoteltavaksi, SOSTE painottaa tarvetta myös mahdollisissa jatkoneuvotteluissa varmistaa mainittujen varauksien kattavuus ja pysyvyys. Siinä yhteydessä ja tulevia vapaakauppasopimuksia neuvoteltaessa enemmän painoa tulisi voida asettaa myös kestävään kehitykseen ja YK:n 2030 agendaan liittyville kysymyksille.